

Наконечний Володимир Богданович
Студент 2 курсу ОС «магістр» факультету фінансів та обліку
Кириленко Ольга Павлівна
Д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Західноукраїнський національний університет

ВПЛИВ ПОДАТКОВОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ НА ФІНАНСОВУ ГРАМОТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

Фінансова грамотність – це запас знань і навичок, які формують правильне ставлення до фінансів, в тому числі і до особистих, і дозволяють звичайній середньостатистичній людині приймати вигідні для себе рішення. Чим вищий рівень обізнаності населення у фінансових питаннях, тим вищий рівень розвитку економіки і добробуту суспільства в цілому. Коли рівень фінансової грамотності високий, у громадян виникає об'єктивна необхідність застосовувати на практиці різні фінансові інструменти. Це в свою чергу сприяє розвитку нових ринків і послуг, зростанню економіки, поліпшенню якості життя.

Під фінансовою грамотністю населення розуміється здатність громадян:

- ефективно управляти особистими фінансами;
- здійснювати облік витрат і доходів домогосподарства, проводити короткострокове і довгострокове фінансове планування;
- оптимізувати співвідношення між заощадженнями і споживанням;
- розбиратися в особливостях різних фінансових продуктів і послуг (у тому числі інструментів ринку цінних паперів і колективних інвестицій), мати актуальну інформацію про ситуацію на фінансових ринках;
- приймати обґрунтовані рішення щодо фінансових продуктів і послуг та усвідомлено нести відповідальність за такі рішення;
- компетентно планувати і здійснювати пенсійні накопичення.

І в цьому контексті якраз і виникає потреба в податковому консультуванні, як в одному з механізмів набуття фінансової грамотності. З метою підвищення фінансової грамотності громадян, необхідно реалізувати такі основні завдання,

як привернення уваги громадян до проблематики фінансової грамотності, підвищення рівня усвідомлення громадянами необхідності підвищення своїх фінансових знань, формування фінансової та податкової культури громадян, організація системи фінансової освіти. Особливого значення в цьому сенсі набуває ставлення державних фіскальних органів до масової економічної активності та грамотності громадян, підвищення загальної економічної активності населення, підтримка підприємництва, ідей створення власного бізнесу, ведення домогосподарств та компетентності громадян необхідної для відкриття свого бізнесу [1].

Для уникнення неоднозначного трактування положень законодавства Державною податковою службою України надаються відповіді з використанням Баз знань. Це автоматизована база уніфікованих відповідей на запитання платників податків та громадян, яка постійно оновлюється та підтримується в актуальному стані. Поряд з цим важливо констатувати, що одним з пріоритетних напрямів роботи ДПС є підвищення якості обслуговування платників, у тому числі у Центрах обслуговування платників (ЦОП). На сьогоднішній день в органах ДПС функціонує 462 ЦОПи, в яких надається комплекс послуг, що включає адміністративні, консультаційні та інформаційні послуги, а також прийняття податкової звітності, видачу ключів електронного цифрового підпису тощо. Для оперативного та широкого інформування населення про новації в оподаткуванні впродовж 2019 року було проведено понад 5 тисяч семінарів, з них 182 – засобами «INTERNET» ресурсів. З метою формування єдиної позиції щодо практичного застосування норм податкового та митного законодавства на сторінках офіційного веб-порталу ДПС розміщено 15,5 тисяч матеріалів. В рамках заходів щодо підвищення фінансової грамотності населення органами ДПС підготовлено більше ніж 70 тисяч матеріалів з питань податкового законодавства.

Робота державних податкових органів по наданню податкових консультацій носить здебільшого масово-роз'яснювальний характер і націлена на залучення широких верств населення до участі в таких заходах, як семінари,

форуми, зустрічі тощо. Працівники податкової служби проводять зустрічі з школярами, навчаючи їх фінансової грамотності та податкової культури ще з перших класів.

В той же час, робота приватних організацій чи консультантів націлена на надання індивідуальних податкових консультацій безпосередньо отримувачу таких послуг. В загальному, до послуг юридичних фірм, які здійснюють податкове консультування належать:

- консультування з питань оподаткування (для юридичних та фізичних осіб, представництв іноземних компаній);
- податкове планування міжнародних структур, українських та міжнародних проектів, інвестиційних моделей;
- податковий та юридичний аналіз, розробка, оформлення, реєстрація зовнішньоекономічних договорів;
- супровід клієнтів під час податкових перевірок;
- податкова медіація на етапі досудового врегулювання спорів з контролюючими органами;
- супровід спорів з податковими органами в судах, оскарження податкових повідомлень-рішень в адміністративному та судовому порядку;
- трансферне ціноутворення;
- податкове консультування в галузі трудового права і обслуговування приватних клієнтів;
- підготовка та перевірка податкової звітності юридичних і фізичних осіб;
- супровід процесу отримання висновку цінової експертизи;
- підготовка юридичних висновків тощо [2].

Однією із найважливіших функцій юридичних фірм являється підвищення фінансової грамотності окремих громадян, допомога суб'єктам господарювання в сфері пізнання тонкощів українського податкового законодавства та податкової практики, в розробці практичних та економічно вигідних рішень. Широкий спектр інноваційних послуг, які надаються в рамках податкової практики, розрахований на мінімізацію ризиків донарахувань податкових

зобов'язань та запобігання незаконних дій представників контролюючих органів, а відтак економного планування та використання як власних коштів, так і коштів, задіяних в бізнесі.

Набуття фінансової грамотності шляхом отримання податкового консультування – це невід'ємна частина ведення бухгалтерського та податкового обліку кожного підприємства. Робота бухгалтера з нестандартними, незнайомими ситуаціями, неоднозначне трактування податкового законодавства викликає необхідність в податкових консультаціях. І тут на допомогу і приходять консалтингові фірми, що займаються професійним консалтингом, а саме наданням консультаційних послуг клієнтам (виробникам, продавцям та споживачам) за допомогою спеціально навчених осіб відповідної кваліфікації, здатних визначити, проаналізувати та розробити модель вирішення будь-якої управлінської проблеми [3].

Список використаних джерел:

1. Золковер А. О. Фінансова грамотність населення як основа фінансово-економічної безпеки держави. URL: https://knutd.edu.ua/publications/conference/20.03.2015/Zolkover_7.pdf (дата звернення 1.10.2020).
2. Податкове планування та консультування. податкові спори / Юридична фірма «U&G PARTNERS». URL: <http://www.ugp.com.ua/ua/practice/taxlaw.html> (дата звернення 1.10.2020).
3. Ринок консалтингових послуг. Його становлення та розвиток в Україні: <http://www.management.com.ua/consulting/cons002.html> (дата звернення 4.10.2020).